

Lời nói đầu

Đề tài Ông Trời là một đề tài siêu-hình.

Vũ-trụ vô biên, thời-gian vô tận, con người quá bé nhỏ, đời người quá ngắn, nói đến chuyện Ông Trời thì thật là khó nói !

Các triết gia và các nhà sáng-lập tôn giáo xưa dùng trực-giác để tìm hiểu, để tin-tưởng có **một Ông Trời**, nhưng mà trực-giác thì không biết đâu là sự thật, đâu là tưởng-tượng; không thể thực-nghiệm như khoa-học được.

Vào thời-đại đức Phật Thích Ca (năm -566 đến năm -486), con người chưa biết cơ-học lượng-tử, thuyết tương-đối, mô hình toán học của thuyết vũ-trụ và chưa có vệ-tinh nhân-tạo, kính thiên văn, kính hiển vi; vì vậy có người hỏi đức Phật Thích Ca về Ông Trời, Ngài chỉ mỉm cười. Vì Ngài biết rằng, vào thời đại đó, Ngài có giảng cũng chẳng ai hiểu hoặc họ sẽ hiểu sai.

Khác với các tôn giáo phương Tây quan-niệm Ông Trời là một Thượng Đế *toàn-năng sáng-tạo, toàn quyền cai-quản* vũ-trụ và nhân-loại; các tôn giáo phương Đông quan-niệm Ông Trời chỉ là *một thực-thể thiên-nhiên*, trường-cửu, biến đổi không ngừng, chi-phối tất cả mọi hiện-tượng trong vũ-trụ.

Theo *kinh Vệ-đà* của Ấn Độ giáo thì thiên hình vạn-trạng của sự vật chỉ là những dạng xuất-hiện khác nhau của một thực-tại duy-nhất. Thực-tại này được gọi là Brahman (linh-hồn vũ-trụ).

Theo *Đạo Đức kinh* của Lão tử thì :

"Đạo là cái gì chỉ mập mờ, thấp thoáng; thấp thoáng mập mờ mà bên trong có hình tượng; mập mờ thấp thoáng mà bên trong có vật; nó thâm viễn, tối tăm mà bên trong có cái tinh túy, tinh túy đó rất xác thực và rất đáng tin. Từ xưa đến nay, đạo tồn tại hoài, nó sáng tạo vạn vật ". (Nguyễn Hiến Lê dịch)

(Đạo chi vi vật, duy hoảng duy hốt; hốt hề hoảng hề, kỳ trung hữu tượng; hoảng hề hốt hề, kỳ trung hữu vật. Yếu hề, minh hề, kỳ trung hữu tinh. kỳ tinh thậm chân, kỳ trung hữu tín. Tự cổ cập kim, kỳ danh bất khứ, dĩ duyệt chúng phủ ... (*Đạo đức kinh, Chương 21*)).

Như vậy chữ Đạo của Lão tử là cái gì đó không rõ, nhưng bên trong có vật-chất và có cái tinh-túy. Vật-chất là bản-nguyên của vũ-trụ và cái tinh-túy là nguyên-lý tự-nhiên, không có ý-chí, không chủ-quan, tức là những tác-động lý, hóa, sinh.

Nói một cách khác : Đạo là không-gian bao gồm vật-chất và nguyên-lý tự-nhiên. Nhờ nguyên-lý tự-nhiên tác-động trên vật-chất mà sinh ra vạn vật, sinh ra mọi hiện-tượng thiên nhiên như gió, bão, nắng, hạn hán, mưa, lụt, động đất, núi lửa, sóng thần, v.v. .

Tóm lại: Đạo là qui-luật biến-chuyển của *thiên-nhiên*. Sống theo Đạo thì tránh được tai-họa. Sở dĩ khí hậu quả đất đã thay đổi đáng ngại và bão, lụt, thời-tiết bất thường là vì con người đã đi ngược với qui-luật thiên-nhiên. Con người đã làm ô-nhiễm môi-trường, gây tác hại cho sức-khỏe và đời sống con người trong hiện tại và trong tương lai.

Thuyết Âm Dương Ngũ Hành lập luận căn-cứ trên các hiện-tượng *thiên nhiên* : Nóng Lạnh, Tối Sáng, Ngày Đêm, Nam Nữ, Mặt Trời Mặt Trăng. Thuyết Âm Dương Ngũ Hành đã có từ thời Phục Hy Thần Nông. *Kinh Dịch* không phải do Khổng tử sáng-tác. Khổng tử chỉ ghi chép và luận giải. Ngài chú-trọng đến chính-trị, xã-hội, không bận tâm đến vấn-đề siêu-hình.

Phật giáo gọi *thiên-nhiên* là *Chân Như*, có nghĩa là thực-tại trường tồn. Chân Như còn gọi là *Pháp Thân*, có nghĩa là nguồn gốc của vạn pháp: mọi hiện-tượng tâm-linh và vật chất.

Theo vật lý học thì sự tương-tác giữa *bức xạ* và *những hạt nhân nguyên tử* phát sinh ra vật chất. Đó là hiện-tượng gọi là *vật-chất-hóa* (matérialisation). Sự bi ến-hóa vật chất thành năng-lượng là hiện-tượng *vô-hình-hóa* (dématérialisation). Như vậy, có thể nói sự tương-tác giữa *Sắc* và *Không* phát sinh ra mọi thứ mà mắt ta thấy được hay không thấy được nhưng kiểm chứng được.

Thực-tại vừa là *sóng*, vừa là *hạt* (onde et corpuscule) như triết-lý Phật giáo:" *Sắc bất dị Không. Không bất dị Sắc. Sắc tức thị Không. Không tức thị Sắc*", có nghĩa là: Sắc chẳng khác Không. Không chẳng khác Sắc. Sắc là Không. Không là Sắc.

Về thuyết nhân quả của đạo Phật là định-luật nhân quả chi phối *thiên-nhiên*. Khoa học gọi là déterminisme. Nhân tốt thì quả tốt, nhân xấu thì quả xấu. Nghiệp thiện thì phúc lành, nghiệp ác thì gánh tai họa.

Thuyết-lý của đạo Phật rất gần với khoa học.

*

Trong phạm-vi cuốn sách nhỏ này, chúng tôi chỉ chú-trọng tìm hiểu *quan-niệm về Ông Trời trong thi ca của dân tộc Việt Nam*.

Chúng tôi không đi sâu vào triết-lý về Ông Trời hay những quan-điểm siêu hình về Ông Trời.